

Rok akademicki: 2019/2020

ID zajęć: 510149

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:

Prowadzący: dr Paweł Brudek

Organizator: Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Liczba godzin tygodni / semestr: 2 / 30

Jezyk wykładowy: Język polski

Kierunek studiów: Psychologia (stacjonarne jednolite magisterskie)

Lokalizacja w planach rocznych: Rok V - Semestr 9

Punkty ECTS: 6

Forma zaliczenia: Egzamin

Cele przedmiotu:

- C1 – analiza specyfiki i znaczenia współczesnych przemian społecznych i ich teoretyczne i praktyczne (aplikacyjne) znaczenie dla psychologii pozytywnej
- C2 – kształtowanie umiejętności posługiwania się językiem psychologii pozytywnej, rozumienia podstawowych pojęć i terminów z zakresu psychologii jakości życia
- C3 – kształtowanie krytycznego ustosunkowania się do podejmowanych zagadnień, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy.

Wymagania wstępne:

- W1 - Otwartość na zdobywanie i pogłębianie wiedzy z zakresu bieżących problemów społecznych
- W2 - Umiejętność i gotowość wieloaspektowego ujęcia omawianego problemu
- W3 - Podstawowa wiedza z zakresu psychologii pozytywnej

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

WIEDZA

- K_W05 Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą psychologii jakości życia ujmowanej z perspektywy aktualnych współcześnie problemów psycho-społecznych
- K_W10 Student zna psychologiczne koncepcje jakości życia; ma wiedzę na temat kluczowych czynników wspierania zadowolenia z życia osób z różnych grup wiekowych (i społecznych)
- K_W13 Student ma uporządkowaną wiedzę na temat różnego rodzaju modeli jakości życia i metod pomiaru
- K_W14 Student zna etapy i zasady realizowania procesu badawczego oraz sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych
- K_W02 Student ma wiedzę dotyczącą związków między ujawnianymi się współcześnie problemami społecznymi, politycznymi, ekonomicznymi, obyczajowymi, itp. a kluczowymi filozoficznymi i psychologicznymi koncepcjami człowieka

UMIĘJĘTNOŚCI

- K_U01 Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu psychologii jakości życia do analizy zachowań przekładających się na zadowolenie z życia; potrafi opisać czynniki zachowań człowieka oraz funkcjonowania określonych grup społecznych posługując się adekwatnymi podejściami teoretycznymi
- K_U05 Student potrafi zaplanować oraz przeprowadzić proces diagnozy (badanie) jakości życia jednostki i/lub grupy; potrafi interpretować uzyskane dane w kontekście wyników z innych badań
- K_U07 Student potrafi analizować przyczyny i konsekwencje zachowań ludzkich oraz opracować propozycje oddziaływań ukierunkowanych na zmianę postaw i zachowań podnoszącą jakość życia
- K_U10 Student ma zdolność krytycznej oceny przydatności dostępnych metod pomiarowych, procedur, programów pomocy oraz innych form w zakresie podnoszenia jakości życia jednostek, grup społecznych czy organizacji
- K_U02 Student integruje wiedzę z zakresu różnych dziedzin psychologii wyjaśniających prawidłowe i zaburzone funkcjonowanie człowieka, grup społecznych oraz organizacji

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

- K_K01 Student ma świadomość dynamiki aktualnych problemów, z którymi musi się „zmagać” psycholog i akceptuje potrzebę zdobywania wiedzy przez całe życie oraz rozwoju własnych kompetencji związanych z pracą psychologa w obszarze psychologii pozytywnej
- K_K04 Student jest świadomy znaczenia sfery psychicznej człowieka dla jakości jego funkcjonowania w poszczególnych obszarach życia; posiada przekonanie o potrzebie wspierania jednostek i grup w aspekcie kompetencji podnoszących (podtrzymujących) ich jakość życia
- K_K05 Student okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami, wynikającymi m.in. ze specyfiki współczesnego świata
- K_K06 Student odznacza się wrażliwością wobec badanego w trakcie oddziaływań psychologicznych ukierunkowanych na podnoszenie jakości

Opis zajęć: Psychologia jakości życia wobec wyzwań współczesności (PWJŻ) (wykład)

życia, jak również wykazuje troskę o prawidłowy przebieg procesu badawczego i ewentualnej interwencji psychologicznej
K_K07 Student cechuje się krytyczną postawą wobec efektów przeprowadzonego przez siebie badania, a także wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie psychologii jakości życia

Metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny i konwersatoryjny z prezentacją multimedialną

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Pisemny egzamin z treści wykładu.

Ocena ndst (2)

nie zna terminów z zakresu omawianych psychologicznych koncepcji jakości życia;

nie potrafi wskazać podstawowych założeń głównych koncepcji jakości życia;

nie rozumie roli i znaczenia współczesnych dla psychologii pozytywnej;

nie umie odnieść posiadanej wiedzy do sytuacji życia codziennego;

Ocena dst (3)

zna niektóre terminy z zakresu współczesnych koncepcji psychologicznych jakości życia;

potrafi wskazać główne modele jakości życia i ich moc aplikacyjną w odniesieniu do współczesnych problemów psychospołecznych;

ma świadomość przemian dokonujących się współcześnie przemian oraz ich związku z jakością życia osoby;

zdaje sobie sprawę z zależności pomiędzy wiedzą dotyczącą koncepcji psychologicznych jakości życia a codziennym funkcjonowaniem człowieka;

Ocena db (4)

definiuje większość terminów i zna założenia współczesnych koncepcji psychologicznych jakości życia;

potrafi wskazać główne modele jakości życia oraz odpowiadające im metody pomiaru;

potrafi wskazać główne przemiany dokonujące się we współczesnym świecie i wyjaśnić ich wpływ na satysfakcję z życia osoby;

potrafi wskazać na przykładzie odniesienie zdobytej wiedzy do życia codziennego;

Ocena bdb (5)

definiuje wszystkie terminy i wyjaśnia założenia z zakresu współczesnych koncepcji psychologicznych jakości życia;

potrafi wyjaśnić ogólne prawidłowości przebiegu zjawisk będących przedmiotem analiz w ramach koncepcji jakości życia oraz wyjaśnić zmiany dokonujące się obecnie w świecie w odniesieniu do różnych koncepcji psychologicznych i stosowanych metod badawczych;

potrafi precyzyjnie komunikować posiadaną wiedzę teoretyczną i podejmować dyskusję w jej zakresie, posługuje się językiem poznanych teorii w wyjaśnianiu zagadnień będących wyzwaniem współczesności także na gruncie psychologii pozytywnej

Treści programowe przedmiotu:

1. Podstawowe założenia psychologii pozytywnej i krytyczna analiza koncepcji
2. Starość jako wyzwanie współczesności - rola i zadania psychologii jakości życia
3. Wymiary psychospołecznego funkcjonowania seniorów a jakość ich życia - perspektywa gerotranscendencji
4. Małżonkowie po 60 - uwarunkowania szczęścia małżeńskiego w okresie późnej dorosłości
5. Relacje intymne, związki interpersonalne a jakość życia
6. Kondycja współczesnej rodziny - dysfunkcje rodzinne a jakość życia jej członków
7. Wybrane zagadnienia z psychotanatologii w kontekście jakości życia
8. Wybrane zagadnienia z psychoonkologii w kontekście jakości życia
9. Wybrane zagadnienia z psychoseksuologii w kontekście jakości życia
10. Mniejszości religijne, etniczne, seksualne a jakość życia
11. Choroby cywilizacyjne a jakość życia
12. Procesy laicyzacji społeczeństw i jakość życia

Literatura:

Trzebińska, E. (2008). Psychologia pozytywna. Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.

Czapiński, J. (2004). Psychologia pozytywna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Czapiński, J. (1994). Psychologia szczęścia: przegląd badań i zarys teorii cebulowej. Pracownia Testów Psychologicznych. Polskie Towarzystwo Psychologiczne.

K. Tucholska, B. Gula (2007). Psychologia pozytywna: krytyczna analiza koncepcji. Studia z Psychologii w KUL, 14, 107-131.

B. Gula, K. Tucholska (2007). Psychologia pozytywna: cele naukowobadawcze i aplikacyjne oraz sposób ich realizacji. Studia z Psychologii w KUL, 14, 133-152.

Kwiatkiewicz, P., & Wilczewska, K. (2015). Czym jest a czym nie jest psychologia pozytywna? Poszukiwanie paradygmatu. Seminare. Poszukiwania naukowe, 4(36), 135-145.

Lazarus, R. S., & Lazarus, B. N. (2006). Coping with aging. OUP USA.

Tornstam, L. (2005). Gerotranscendence: A Developmental Theory of Positive Aging. New York: Springer Publishing Company.

Tornstam, L. (2011). Maturing into Gerotranscendence. The Journal of TransPersonal Psychology, 43(2), 166-180.

Studen, S. (2011). Psychologia starzenia się i starości. Warszawa: PWN.

Opis zajęć: Psychologia jakości życia wobec wyzwań współczesności (PWJŻ) (wykład)

- Brudek, P. (2016). Larsa Tornstama teoria gerotranscendencji jako teoria pozytywnego starzenia się. *Psychologia Rozwojowa*, 21(4), s. 9-25.
- Brudek, P. (2017). Protestantcka Szwecja jako kolebka teorii gerotranscendencji Larsa Tornstama. Pochodzenie, ogólny zarys i krytyczna analiza koncepcji. *Studia Oecumenica*, 17, s. 419-438.
- Wysocka, E. Jakość życia jako kategoria pedagogiczna, psychologiczna i socjologiczna—doświadczenie życia przez młode pokolenie w perspektywie empirycznej.
- Lachowska, B. (2012). Praca i rodzina: konflikt czy synergia?: konflikt i facylitacja między rolami rodzinnymi i zawodowymi-uwarunkowania i znaczenie dla jakości życia kobiet i mężczyzn. Wydawnictwo KUL.
- Topór-Mądry, R. (2011). Choroby przewlekłe. Obciążenie, jakość życia i konsekwencje ekonomiczne. *Zdrowie Publiczne i Zarządzanie-Zeszyty Naukowe Ochrony Zdrowia*, 9(1).
- de Walden-Gałuszko, K. (1992). Wybrane zagadnienia psychoonkologii i psychotanologii: psychologiczne aspekty choroby nowotworowej, umierania i śmierci. Gdańsk: Wydawnictwo UG.
- Zielazny, P., Zielińska, P., de Walden-Gałuszko, K., Kuziemski, K., & Bętkowska-Korpała, B. (2016). Psychoonkologia w Polsce. *Psychiatr. Pol*, 50(5), 1065-1073.
- Krok, D. (2017). W poszukiwaniu znaczenia choroby nowotworowej. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.